

Oponentský posudek diplomové práce Bc. Michaely Pechové *Výuka českého jazyka a reálií v Czech and Slovak School & Community Manchester*

1. Koncepce práce

Diplomová práce má velmi dobře promyšlenou koncepci i strukturu, jednotlivé části textu na sebe navazují – kapitoly jsou obsahově uspořádány tematicky a hierarchicky. Koncepce, výzkumná otázka i cíl práce jsou dostatečně popsány. Práce přibližuje českou komunitu ve Velké Británii, zachycuje současnou situaci výuky českého jazyka v Manchesteru faktograficky, metodicky a didakticky se zaměřením na 5. ročník a analyzuje jeho školní výukový plán a specifičnost žáků i výuky. Na základě zjištěné a popsané situace pak předkládá vlastní pracovní listy a metodické pokyny k nim. Popisné, teoretické a analytické části práce jsou vzájemně dostatečně provázány. Shromáždění faktografických údajů i přípravu pracovních listů považuji za hlavní a velmi cenný a významný přínos diplomové práce.

Odborná lingvistická, didaktická a psychologická terminologie je vesměs užívána správně a adekvátně, jedinou dílčí poznámku mám k formulaci na s. 53: *ortoepicky správný zápis přídavných jmen*.

Klíčové pojmy jsou v práci dostatečně objasněny, uváděny jsou k nim reference a citace z relevantní odborné literatury.

Hodnocení: A

2. Metodologie

Metodologie práce je dostatečně představena, zvláště podrobně jsou popsány a vysvětleny zásady tvorby pracovních listů, jejich klasifikace a funkce. Fakta i data jsou prezentována uceleně a dostatečně, mnohdy několikrát opakovaně v různých částech práce (včetně závěru). Tak se např. opakuje konstatování, že podnětem pro vznik diplomové práce byla praktická stáž studentky a její termín (s. 14, 16, 29, 30, 37, 50 aj.) nebo problém nedostatečné časové dotace na pravidelnou sobotní výuku v české škole v Manchesteru (např. s. 19, 20, 30 aj.). Navíc za jednotlivými podkapitolami následují dílčí shrnutí, která opět mnohá fakta (i detaily) připomínají. Na tak malé ploše a v tak malé blízkosti je to poněkud nadbytečné, ne-li rušivé. Nutno však konstatovat, že autorka důsledně na jednotlivé části odkazuje, takže tak činí jistě v dobrém úmyslu. Závěry práce jsou formulovány jasně a výstižně.

K metodologii a zároveň i ke koncepci pracovních listů mám poznámku týkající se funkčnosti a využití uvedených cvičení (v pracovních listech pro český jazyk a literární výchovu) typu Napiš 3 věty, které obsahují *podmět, přísudek a tvrdé přídavné jméno* (Příloha 4, V), Najdi v textu měkká přídavná jména. Zakroužkuj je (Příloha 4, VII) pro přípravu žáků na reálnou komunikaci v češtině. Je cílem (moderní) výuky znalost gramatických jevů, nebo jejich komunikační uplatnění (v tomto případě smysluplné užívání adjektiv, jejich sémantika a kolokace apod.)? Domnívám se, že i s ohledem na specifičnost této školy a jejích žáků by bylo vhodné co nejvíc zařazovat komunikačně orientované úkoly a zaměřovat se (v daném tematickém okruhu jazykového učiva) na sémantiku (v širokém pojetí) a zohlednit samozřejmě i věkovou skupinu krajanů (viz např. zařazení obecně českého expresiva *meluzína*, Příloha 4, VI).

Hodnocení: B

3. Práce s odbornou literaturou

Diplomová práce vychází z odborné literatury, její rozsah považuji za adekvátní. Diplomantka pracuje vzorně s odbornou literaturou, správně cituje v textu i v závěrečném seznamu. Citace a parafráze z odborné literatury jsou většinou pouze uváděny a zůstávají bez komentářů, na několika místech se však o ně diplomantka zdárně pokouší.

Hodnocení: A

4. Formální úroveň práce

Diplomová práce má přiměřený rozsah, její text zahrnuje všechny náležité části. Autorka dodržuje pravidla způsobu citování a typografické úpravy. Text vykazuje dobrou jazykovou úroveň, drobnější chyby (pravopisné či jiné) se objevují jen sporadicky, viz např. s. 75: Československými formami. V textu se vyskytlo několik odchylek od pravidelné větné stavby (kontaminace či sprážením vazeb, zeugma), viz např. s. 73: Který politik vážně uvažoval a snažil se o vznik Československé republiky?; s. 74: jak toto území vypadalo před a po 1. světové válce; s. 79: Cílem úlohy je připomenout či seznámit žáky s významnými zeměpisnými místy. Poněkud neobratná je formulace na s. 70: ... aby u žáků došlo k povšimnutí.

Hodnocení: A

5. Celkové hodnocení

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací, doporučuji ji tedy k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji v závislosti na průběhu obhajoby stupněm **v ý b o r n ě**.

6. Otázky k obhajobě

1. Zajímala by mě zpětná vazba diplomantky k vlastní realizaci výuky v české škole v Manchesteru podle předložených pracovních listů, zejména pro český jazyk a literární výchovu.
2. Bližší komentář k tvrzení na s. 49: žáci byli tak dobře lexikálně vybaveni, že se nejevilo bezpodmínečně nutným se slootvorbě věnovat podrobněji.

Praha 2. 9. 2020

doc. PhDr. Ivana Bozděchová, CSc.